T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 2.11.2026
Sayı: 7401

52490

Dr.Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü' nün 96'ncı maddeleri gereğince **T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 02.11.2026

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

Adana, yaklaşık 212 bin dekar ekim alanı ve yıllık ortalama 90 bin ton üretim kapasitesiyle Türkiye'nin yer fıstığı üretiminde önde gelen illerinden biridir. Ancak Ceyhan ilçesinde etkili olan yoğun yağışlar nedeniyle yer fıstığı ekim alanlarının yalnızca yüzde 30'unda hasat yapılabildiği, kalan yüzde 70'lik bölümdeki ürünlerin tarlada, toprağın altında kaldığı belirtilmektedir. Olumsuz hava koşulları nedeniyle hasadın gerçekleştirilememesi, üreticilerin ciddi ürün ve gelir kayıpları yaşamasına yol açmaktadır.

Üreticiler, dekar başına 20 bin ila 25 bin lira arasında değişen üretim maliyetlerinin yanı sıra arazi kirası, borç ve finansman yükümlülüklerini karşılamakta güçlük çekmektedir. Bu kapsamda, Ceyhan'da zarar gören üreticilerin mağduriyetlerinin yerinde tespit edilmesi, çiftçilere yönelik destek ve tazmin mekanizmalarının değerlendirilmesi, yaşanan durumun tarımsal afet kapsamında ele alınıp alınmayacağının açıklığa kavuşturulması ve üreticilerin ekonomik kayıplarını azaltmaya yönelik gerekli tedbirlerin alınması önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Adana'nın Ceyhan ilçesinde etkili olan yoğun yağışlar nedeniyle yer fıstığı ekili alanlarda meydana gelen hasara ilişkin Bakanlığınız tarafından yürütülen bir tespit çalışması bulunmakta mıdır? Varsa tespit edilen zarar miktarı ve etkilenen üretici sayısı kaçtır?
2. Ceyhan ilçesinde yer fıstığı ekili toplam alanın ne kadarı hasat edilmiş, ne kadarı hasat edilememiştir? Hasat edilemeyen alanların ilçe ve mahalle bazında dağılımı nedir?
3. Hasat edilemeyen yer fıstığı ürünlerinde meydana gelen ekonomik kaybın belirlenmesine yönelik bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmışsa üreticilerin toplam zararına ilişkin tahmini tutar nedir?
4. Yer fıstığı üreticilerinin dekar başına 20 bin ila 25 bin lira arasında değişen üretim maliyetleri dikkate alınarak, ürününü hasat edemeyen çiftçilere doğrudan gelir desteği veya nakdî yardım sağlanması planlanmakta mıdır?
5. Yoğun yağışlar nedeniyle tarımsal üretimin ciddi biçimde zarar gördüğü Ceyhan ilçesinin, ilgili mevzuat çerçevesinde tarımsal afet bölgesi veya uygun başka bir destek kapsamına alınması yönünde Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
6. Zarar gören üreticilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçlarının faizsiz ertelenmesi veya yeniden yapılandırılması konusunda bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?
7. Arazi kiralayarak yer fıstığı üretimi yapan ve hasat edemediği ürünler nedeniyle hem üretim maliyetlerini hem de arazi kira bedellerini karşılamakta güçlük çeken çiftçilere yönelik özel bir destek programı hazırlanacak mıdır?
8. Tarım sigortası kapsamında bulunan üreticilerin zararlarının karşılanması için TARSİM nezdinde gerekli incelemelerin yapılması ve hasar tespit süreçlerinin hızlandırılması konusunda Bakanlığınızca hangi tedbirler alınmıştır?
9. Tarım sigortası bulunmayan veya mevcut sigorta teminatı dışında kalan zararlar nedeniyle mağdur olan üreticilere yönelik alternatif bir destek mekanizması oluşturulması planlanmakta mıdır?
10. Önümüzdeki üretim döneminde çiftçilerin yeniden üretime devam edebilmelerini sağlamak amacıyla tohum, gübre, mazot ve diğer tarımsal girdilere yönelik ilave destek verilmesi düşünülmekte midir?
11. Adana genelinde yer fıstığı üretiminin sürdürülebilirliğini sağlamak ve aşırı yağışların neden olduğu zararları azaltmak amacıyla drenaj, sulama ve tarımsal altyapı yatırımlarının geliştirilmesine yönelik bir eylem planı hazırlanacak mıdır?
12. Ceyhan'da yaşanan bu mağduriyetin giderilmesi amacıyla Bakanlığınızın üreticiler, meslek kuruluşları ve yerel yönetimlerle koordineli biçimde yürüttüğü veya yürütmeyi planladığı çalışmalar nelerdir?